

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL SKUNDO PRIEŠ KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2015-12-15 Nr. 4D-2015/2-1534

Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama – pareiškėjas) skundą dėl Kauno miesto savivaldybės (toliau citatose ir tekste vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), neišsprendžiant medžio (beržo) kirtimo klausimo.

2. Pareiškėjas skunde, be kita ko, nurodo:

2.1. „2015-05-29 kreipiausi su skundu į Savivaldybės administracijos direktorių Gintarą Petrauską dėl galimai neteisėto Savivaldybės aplinkos apsaugos skyriaus sprendimo ir dokumento klastojimo [...]. Atsakydamas į mano skunde nurodytas aplinkybes administracijos direktoriaus pavaduotojas Vilius Šiliauskas formaliai rėmėsi [...] Želdinių [Želdynų] ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos prie Savivaldybės nuostatais. Į skunde išdėstytas pastabas dėl galimai suklastoto dokumento, kurio remiantis buvo atsisakyta išduoti leidimą nupjauti Savivaldybei priklausančiame sklype augantį medį, Vilius Šiliauskas nereagavo, mano pateiktus tai įrodančius dokumentus ignoravo“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „2015-02-02 Savivaldybės Želdinių [Želdynų] ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija raštu Nr. 36-2-36 [...] nusprendė rekomenduoti Aplinkos apsaugos skyriui neišduoti leidimo medžio kirtimui Savivaldybei priklausančiame sklype, adresu A, Kaunas. Rašte nurodytos aplinkybės prieštarauja mano pateiktiems įrodymams – filmuotai medžiagai ir nuotraukoms, kuriose užfiksuotas apdergtas mano automobilis ir grindinys“;

2.3. „2015-02-09 kreipiausi pranešimu į tuometinį Savivaldybės administracijos direktorių Dainių Ratkelį dėl melagingų Želdinių [Želdynų] ir želdinių priežiūros komisijos parodymų 2015 m. vasario 2 d. rašte Nr. 36-2-36. Šiame atsakyme remiamasi gyventojų parašais, kurie yra galimai suklastoti arba jų nėra“;

2.4. „2014-04-18 [...] Aplinkos apsaugos skyriaus vedėja Radeta Savickienė raštu Nr. 36-2-261 [...] atsisakė išduoti leidimą nupjauti Savivaldybei priklausančiame sklype [...] augantį beržą, kuriame tupinčios varnos dergia ant apačioje stovinčio mano automobilio.“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo: „susipažinti su skundžiamo įvykio aplinkybėmis, [...] pateiktais dokumentais, įvertinti, ar Savivaldybės administracijos darbuotojų sprendimai atitinka teisingumo principus, nepažeidžia Viešojo administravimo įstatymo ir [...] teisių. Pasitvirtinus [...] pateiktai informacijai, įpareigoti Savivaldybės administraciją nukirsti medį, o dėl atsakingų asmenų atsakomybės kreiptis į teisėsaugos instituciją.“

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Skundo tyrimui reikšmingos aplinkybės

4. Komisijos, sudarytos vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011-12-06 įsakymu Nr. A-4565 „Dėl Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos prie Kauno miesto savivaldybės sudarymo ir jos nuostatų tvirtinimo“, 2015-01-30 posėdžio protokole Nr. 36-3-18, be kita ko, nurodyta:

„[...] Apžiūrint vietoje nenustatyta, kad būtų paukščių pridergta ant šaligatvio ar automobilio. Problemos sprendimui yra keletas būdų. Kadangi kieme stovi trys automobiliai, todėl galima susikeisti automobilių statymo vietomis su kaimynais arba įsirengti stoginę. [...]. Beržas [...] auga 2,35 m nuo sklypo tvoros. Viena medžio gana stora šaka, [...] itin pasvirusi į kaimyninį sklypą, buvo nupjauta dar 2013 metais, todėl dabar paukščių dergimo praktiškai neturėtų būti. Be to, A namo gyventojai prieštarauja dėl beržo kirtimo, nes jie yra jį sodinę.

Nutarta: 1. (vienbalsiai) Aplinkos apsaugos skyriui siūloma neišduoti leidimo beržo kirtimui A sklype dėl dergiančių aplinką paukščių.“

5. Savivaldybės administracijos 2015-02-02 rašte Nr. 36-2-36, adresuotame pareiškėjui, be kita ko, nurodyta:

„[...] š. m. sausio 29 d. Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija (toliau – Komisija) [...] apžiūrėjo A sklype augantį beržą, kurį prašoma kirsti dėl paukščių, dergiančių B aplinką.

Komisija nustatė, kad beržas apie 60 cm skersmens, iš išorinių požymių yra sveikas, nepasviręs, kamienne išpuvimo žymių, o lajoje nudžiūvusių šakų nėra. Viena stora beržo šaka, kuri buvo pasvirusi į kaimyninį sklypą, nupjauta 2013 metais. Apžiūros metu Komisija nenustatė, kad paukščių būtų pridergta ant šaligatvio plytelių ar automobilio. Siekiant išspręsti susidariusią problemą, Komisija pasiūlė pareiškėjui kitą automobilio statymo vietą ar stoginės įrengimo galimybę.

2008 m. sausio 31 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-87 patvirtintame saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos apraše nėra numatytas saugotinių medžių ir krūmų šalinimas dėl praskrendančių ir medžiuose tupinčių paukščių.

Komisija, atsižvelgdama į aukščiau nurodytas priežastis, siūlo Aplinkos apsaugos skyriui neišduoti leidimo medžio kirtimui. [...].“

6. Pareiškėjo 2015-02-09 skunde, adresuotame Savivaldybės administracijai, nurodyta:

„Kreipiuosi dėl š. m. sausio 29 d. Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos, sudarytos prie Savivaldybės, melagingų parodymų 2015 m. vasario 2 d. rašte Nr. 36-2-36.

Šiame, komisijos išvadas pateikiančiame, rašte teigiama, kad „Komisija nenustatė, kad paukščių būtų pridergta ant šaligatvio plytelių ar automobilio“. Tai yra įžūlus melas, nes [...] pateikiau įrodymus, kad mano automobilį bei mane apdergia būtent Savivaldybei priklausančiame sklype (A) augančiame medyje tupintys paukščiai. Dėl šios problemos 2014 m. pradžioje kreipiausi į praėjusios kadencijos merą Andrių Kupčinską, kuriam, susipažinus su situacija, medis buvo dalinai apgenėtas. Tačiau tai problemos neišsprendė, nes medis yra per aukštas ir per arti sklypo ribos. Todėl esant menkiausiam vėjui viršūnėje tupinčių paukščių išmatos krenta ant apačioje stovinčio mano automobilio.

Šiame dokumente komisija bei dokumentą pasirašęs asmuo rekomenduoja statyti automobilį kitoje vietoje arba įsirengti stoginę [...]. [...] aš sėdžiu neįgaliojo vežimėlyje ir [...] komisijos pasiūlymas statyti kitur man nepriimtinas, nes judėti aktyvaus tipo neįgaliojo vežimėliu biriu gruntu neįmanoma [...]. Antra – mano įsirengtas betoninių plytelių takelis-prievažis iki automobilio statymo vietos yra ne kilimas, kurį galima susukti ir pernešus ištiesti kitur. Šios akivaizdžios aplinkybės keturių komisijos narių akivaizdžiai liko nepastebėtos. [...].

Komisijos siūlymas įsirengti stoginę yra sveikintinas, jei Savivaldybė tam skirs lėšų – aš negaliu savo lėšomis pastatyti tokio statinio [...].

Ši problema sprendžiama jau daugiau nei 2 metai. [...].“

7. Savivaldybės administracijos 2015-03-10 atsakyme Nr. 36-2-103 į pareiškėjo 2015-02-09 skundą, nurodyta:

„[...] informuojame, kad pagal patvirtintą 2008 m. sausio 31 d. aplinkos ministro įsakymą Nr. D1-87 Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašą nėra numatytas saugotinių medžių ir krūmų šalinimas dėl praskrendančių ir tupinčių paukščių medžiuose.

Taip pat jus informuojame, kad yra gautas A, B ir C namų gyventojų parašais patvirtintas pareiškimas, kuriame gyventojai nesutinka, kad beržas būtų genimas ar pjaunamas. [...].“

8. Pareiškėjo 2015-05-29 skundas, adresuotas Savivaldybės administracijai, iš esmės yra tokio paties turinio kaip ir jo 2015-02-09 skundas. 2015-05-29 skunde papildomai nurodyta:

„[...] 2015-02-09 kreipiausi į tuometinį Savivaldybės administracijos vadovą Dainių Ratkelį, pranešdamas apie nepagrįstai atmetą mano prašymą nupjauti aukščiau minimą medį [...].

2015-03-13, 2015-03-10 raštu Nr. 36-2-103 [...] Aplinkos apsaugos skyriaus vedėja Radeta Savickienė mane informavo apie tai, kad komisijos sprendimas neišduoti leidimo nupjauti medį išduotas ir A, B ir C namų gyventojų pareiškimo pagrindu, kuriuo jie nesutinka, kad minimas medis būtų nupjautas ar apgenėtas. Apeliuodamas nurodžiau, kad C namo savininkė / ai neturi teisės spręsti tokių klausimų, nes nėra A ir B namų butų savininkai. [...].

Manau, kad toks atsakymas yra nepagrįstas, nurodomos priežastys yra perteklinės, minimas pareiškimas yra galimai suklastotas arba jo nėra visai. Taip teigiu remdamasis tuo, kad pasikalbėjus su C namo savininkėmis [...] jos pakeitė savo nuomonę, atsisakė savo parašų [...]. Apklausęs B namo butų savininkus, sužinojau, kad ant R. Savickienės minimo pareiškimo nepasirašė 1, 2 ir 3 butų savininkai. [...].

Šias aplinkybes laikaui pakankamu pagrindu teigti, kad R. Savickienės nurodoma priežastis yra nepagrįsta, minimas raštas galimai suklastotas arba atsisakant pateikti jo kopiją jis išvis neegzistuoja.

Prašau Jūsų įvertinti pateiktą medžiagą ir įpareigoti Aplinkos apsaugos skyrių nupjauti Savivaldybei priklausančiame sklype esantį medį, įvertinti mano, neįgalaus asmens, interesus pažeidžiantį komisijos narių sprendimą, komisijos sprendimą pasirašiusios valdininkės minimo dokumento (A, B ir C namų gyventojų prašymo) originalumą ir atitikimą jos nurodytoms aplinkybėms bei nepasitvirtinus nustatyti dėl to atsakingus asmenis. Taip pat prašau pateikti man minimo rašto kopiją bei leisti originalo pagalba pasitvirtinti ją notariškai, nes B namo gyventojai, apie kurių parašus ant šio prašymo kalbama, pasitvirtinus, kad jų parašai suklastoti, ketina kreiptis dėl klastojimo fakto į policiją.“

9. Savivaldybės administracijos 2015-06-29 rašte Nr. (33.215)R-3020, adresuotame pareiškėjui, nurodyta:

„Atsakydami į skundą, adresuotą savivaldybės administracijos direktoriui, informuojame, kad Savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyrius leidimus medžiams kirsti išduoda pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-87 patvirtintą Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašą (toliau – Tvarkos aprašas) [...]. [...].

Pažymime, kad Jūsų nurodytas medis (beržas karpotasis) neatitinka nei vieno iš aukščiau nurodytų kriterijų, todėl remiantis Tvarkos aprašu negali būti kertamas.

Be to, vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. gruodžio 6 d. įsakymu Nr. A-4565 patvirtintais Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos prie Savivaldybės nuostatais, Aplinkos apsaugos skyriui Komisijos sprendimai yra privalomi. [...].“

Tyrimui reikšmingos Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatos

10. Seimo kontrolierių įstatymo:

15 straipsnis. Skundų padavimo terminas

„Skundams paduoti nustatomas vienerių metų terminas nuo skundžiamų veiksmų padarymo ar skundžiamo sprendimo priėmimo. Skundai, paduoti praėjus šiam terminui, netiriami, jeigu Seimo kontrolierius nenusprendžia kitaip.“

11. Vietos savivaldos įstatymo:

4 straipsnis. Vietos savivaldos principai

„Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra:
[...]; 6) savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus; [...].“

6 straipsnis. Savarankiškosios savivaldybių funkcijos

„Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos:

[...]; 26) [...], savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, [...]; [...].“

12. Želdynų įstatymo:

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

„[...] 23. **Želdiniai** – žmogaus pasėti ar pasodinti medžiai (tarp jų ir pasodinti pavieniai ar natūraliai išaugę), krūmai, krūmokšniai, puskrūmiai, lianos ir žoliniai augalai. [...].“

3 straipsnis. Bendrieji želdynų apsaugos ir tvarkymo principai

„1. Želdynai ir želdiniai turi gerinti aplinkos kokybę, tenkinti visuomenės sveikos gyvensenos ir rekreacijos poreikius, nekelti pavojaus žmonėms, statiniams, pastatams, saugiam eismui gatvėse, automobilių ir geležinkelio keliuose.

2. Želdynus ir želdinius būtina išsaugoti kaip estetiškai, ekologiškai, istoriškai ir kultūrai svarbius kraštovaizdžio elementus.

3. Želdynų ir želdinių apsauga ir tvarkymas organizuojami pagal šiuos principus:

[...]; 8) medžius ir krūmus prie saugotinių priskiria Lietuvos Respublikos Vyriausybė Aplinkos ministerijos teikimu.“

10 straipsnis. Želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo ir kūrimo valdymas savivaldybėse

„1. Želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, želdynų kūrimo, želdinių veisimo valdymą vykdo savivaldybės. Jos:

[...];

2) organizuoja valstybinėje ir savivaldybei priskirtoje žemėje esančių želdynų ir želdinių apsaugą, pertvarkymą ir priežiūrą, želdynų kūrimą ir naujų želdinių veisimą, želdynų tvarkymo ir kūrimo projektų rengimą, derina juos;

3) organizuoja želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos, veikiančios prie savivaldybės visuomeniniais pagrindais, veiklą. Komisijos sudėtį ir nuostatus tvirtina savivaldybės administracijos direktorius;

[...];

12) sprendžia medžių persodinimo, kirtimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo, gydymo klausimus;

13) išduoda leidimus saugotinių medžių ir krūmų kirtimui ar kitokiam pašalinimui, genėjimui, persodinimui ar kitiems želdynų ir želdinių tvarkymo darbams;

[...].“

20 straipsnis. Želdynų ir želdinių apsauga

„1. Saugotinių medžių ir krūmų, augančių ne miškų ūkio paskirties žemėje, kriterijus nustato ir pagal juos saugotiniams priskiria Vyriausybė Aplinkos ministerijos teikimu.

[...].

3. Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejus, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarką nustato Aplinkos ministerija. [...].“

13. Vyriausybės 2008-03-12 nutarimu Nr. 206 patvirtinto **Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašo:**

3 punktas

„Medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, jeigu jie atitinka bent vieną iš šių kriterijų:

[...]; 3.7. auga miestų, miestelių bendro naudojimo teritorijose ir miestų kitose valstybinės žemės teritorijose, nenurodytose 3.1–3.6 punktuose, išskyrus Neringos savivaldybės fizinių ir juridinių asmenų išnuomotą valstybinę žemę prie nuosavybės teise priklausančių pastatų; [...].“

14. Aplinkos ministro 2008-01-31 įsakymu Nr. D1-87 patvirtinto **Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejų, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo:**

1 punktas

„Šis tvarkos aprašas nustato saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, šių darbų vykdymo, leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarką.“

2 punktas

„Šis tvarkos aprašas taikomas fiziniams ir juridiniams asmenims, norintiems nukirsti, persodinti ar kitaip pašalinti saugotinius medžius ir krūmus. Juo vadovaujasi savivaldybės, išduodamos leidimus šiems darbams atlikti ir nustatyti saugotinių medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarką.“

4 punktas

„Saugotini medžiai ir krūmai neatlyginamai gali būti kertami (šalinami) šiais atvejais, kai:

4.1. nudžiūvę, išskyrus uoksinius (drevėtus);

4.2. vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išversti, nulaužti, apdegę gaisro metu;

4.3. išpuvę (išskyrus atvejus, kai nėra pavojingi žmonėms, pastatams, eismui ir labai svarbūs biologinės įvairovės požiūriu);

4.4. pasvirę didesniu negu 45° kampu ir pasvirimas kasmet didėja (nustatoma stebėsenos metu);

4.5. pažeisti stiebo ir šaknų puviniais;

4.6. apipulti vabzdžių kenkėjų ir grybinių ligų;

4.7. pažeistos medžių ir krūmų gyvybinės funkcijos, funkcijų pažeidimo parametrai reglamentuojami Nuostolių, padarytų gamtai sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, skaičiavimo metodikos, patvirtintos aplinkos ministro 1995 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 198 „Dėl nuostolių, padarytų gamtai sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. 39-973), 14 punkte;

4.8. vykdomi kraštovaizdžio formavimo ar kiti medžių ir krūmų kokybę gerinantys kirtimai;

4.9. auga ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jų dalių;

4.10. auga pylimo (polderių) šlaituose, melioracijos griovių (išskyrus sureguliuotas upes ir upelius) šlaituose ir jų apsaugos juostose;

4.11. auga kapinėse ir gadina paminklus, antkapius, kapinių tvorą;

4.12. auga ant piliakalnių, pilkapių;

4.13. auga parkuose, skveruose ir kitose urbanizuotose teritorijose kaip nepageidaujamos rūšys;

4.14. auga arti pastatų ir tamsina langus (vasaros metu kambariuose apšvietimas neatitinka galiojančių normų), gadina pamatus, kelia grėsmę pastatui;

4.15. auga apsaugos zonose, kuriose pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43), neturi augti;

4.16. auga teritorijoje, kuri numatoma naudoti valstybiniais geležinkeliams, magistraliniams vamzdynams, aukštos įtampos elektros linijoms, valstybinės reikšmės keliams, gatvėms tiesti, rekonstruoti, svarbioms valstybinės reikšmės statyboms;

4.17. numatyti kirsti, atlikus želdynų ir želdinių inventorizavimą;

4.18. yra nustatyta tvarka parengti saugomų teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose nurodyti kertami ar kitaip pertvarkomi medžiai ir krūmai;

4.19. šalinamos saugotinių medžių, pasvirusių didesniu kaip 45° kampu, storosios šakos.“

5 punktas

„Saugotini medžiai ir krūmai 4 punkte išvardintais atvejais gali būti kertami tik įvertinus jų būklę natūroje, išskyrus 4.15–4.18 punktus.“

15. Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2011-12-06 įsakymu Nr. A-4565 patvirtintų **Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos prie Kauno miesto savivaldybės nuostatų**:

5 punktas

„Komisija atlieka šias funkcijas:

[...]; 5.2. sprendžia klausimus dėl saugotinių želdynų ir želdinių, augančių Kauno miesto ne miško paskirties žemėje, pertvarkymo, kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo darbų; [...].“

14 punktas

„Aplinkos apsaugos skyriui Komisijos sprendimai yra privalomi.“

15 punktas

„Komisijai priėmus neigiamą sprendimą, Aplinkos apsaugos skyrius motyvuotai atsako pareiškėjui, vadovaudamasis Komisijos posėdžio protokolu.“

16. Viešojo administravimo įstatymo:

3 straipsnis. Viešojo administravimo principai

„Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais:

1) **įstatymo viršenybės**. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais;

[...];

4) **nepiktnaudžiavimo valdžia**. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus, siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatyta, tikslų; [...].“

19 straipsnis. Administracinė procedūra ir jos dalyviai

„1. *Administracinė procedūra* – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant asmens skundą ar pranešimą apie viešojo administravimo subjekto veiksmais, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde ar pranešime, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą. [...]“

23 straipsnis. Skundo priėmimas ir nagrinėjimas

„[...] 5. Draudžiama persiųsti skundą nagrinėti viešojo administravimo subjektui, jo administracijos padaliniui arba perduoti nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui ar darbuotojui, kurių veiksmai yra skundžiami. [...]“

31 straipsnis. Administracinės procedūros terminai

„Administracinė procedūra turi būti baigta ir administracinės procedūros sprendimas priimtas per 20 darbo dienų nuo jos pradžios. [...]“

34 straipsnis. Administracinės procedūros sprendimo priėmimas

„1. Administracinė procedūra baigiama administracinės procedūros sprendimo priėmimu. Asmeniui, dėl kurio pradėta administracinė procedūra, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas raštu pranešama apie priimtą administracinės procedūros sprendimą ir nurodomos faktinės aplinkybės, nustatytos skundo nagrinėjimo metu, teisės aktai, kuriais vadovaujantis priimtas administracinės procedūros sprendimas, ir sprendimo apskundimo tvarka. [...]“

Tyrimo išvados

17. Išanalizavus pirmiau nurodytą teisinį reglamentavimą ir atsižvelgus į šio tyrimo metu nustatytas bei paaiškėjusias aplinkybes, išskirtinos šios tyrimo dalys:

17.1. dėl medžio kirtimo klausimo;

17.2. dėl teisės į gerą viešąjį administravimą pažeidimo.

Tyrimo išvados pateikiamos dėl kiekvienos iš šių dalių atskirai.

Pažymėtina, kad atsižvelgiant į tai, jog „skundams paduoti nustatomas vienerių metų terminas nuo skundžiamų veiksmų padarymo ar skundžiamo sprendimo priėmimo“ ir „skundai, paduoti praėjus šiam terminui, netiriami, jeigu Seimo kontrolierius nenusprendžia kitaip“ (šios pažymos 10 punktas), pareiškėjo skunde nurodytos aplinkybės, buvusios daugiau nei prieš metus, šioje pažymoje nenagrinėtos ir nevertintos.

Dėl medžio kirtimo klausimo

18. Pareiškėjas skundžiasi Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmais (neveikimu), neišsprendžiant medžio (beržo) kirtimo klausimo.

Vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais želdinių kirtimo klausimus (šios pažymos 11–14 punktai), Savivaldybė sprendžia valstybinėje ir savivaldybei priskirtoje žemėje esančių želdinių apsaugos, tvarkymo, kirtimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo ir kitus klausimus. Savivaldybė taip pat išduoda leidimus saugotinių medžių kirtimui. Kaip nustatyta tyrimo metu, medis (beržas), kurį, pareiškėjo teigimu, reikėtų nukirsti, auga miesto valstybinės žemės teritorijoje, taigi jis priskiriamas saugotiniams medžiams (šios pažymos 13 punktas). Atvejų, kuriais gali būti kertami saugotini medžiai, sąrašas yra baigtinis (šios pažymos 14 punktas) ir, kaip nustatyta tyrimo metu, pareiškėjo norimas nukirsti medis (beržas) neatitinka nė vieno iš Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejų, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo 4 punkte nurodytų kriterijų.

Kadangi saugotini medžiai Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejų, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo 4 punkte išvardintais atvejais gali būti kertami tik įvertinus jų būklę natūroje iki leidimo išdavimo, pareiškėjo norimas nukirsti medis (beržas), augantis A sklype, Kaune, buvo apžiūrėtas Želdynų ir želdinių apsaugos komisijos, veikiančios prie

Savivaldybės visuomeniniais pagrindais. Ši komisija nusprendė Savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyriui siūlyti „neišduoti leidimo beržo kirtimui A sklype dėl dergiančių aplinką paukščių“. Kadangi Želdynų ir želdinių apsaugos komisijos sprendimai yra privalomi Savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyriui (šios pažymos 15 punktas), šis skyrius, atsižvelgęs į neigiamą komisijos sprendimą, neišdavė leidimo kirsti medį (beržą).

Atsižvelgęs į tai, kas išdėstyta, Seimo kontrolierius daro išvadą, kad Savivaldybės administracijos pareigūnai veikė taip, kaip pagal teisės aktus, reglamentuojančius medžių kirtimo klausimus, privalėjo veikti. Priešingu atveju Savivaldybės administracijos pareigūnų veikla ir jų priimti sprendimai būtų neatitikę teisės aktų reikalavimų ir būtų buvę pažeisti nepiktnaudžiavimo valdžia, įstatymo viršenybės, priimamų sprendimų teisėtumo principai (šios pažymos 11 ir 16 punktai). Seimo kontrolierius šią skundo dalį pripažįsta nepagrįsta.

Dėl teisės į gerą viešąjį administravimą pažeidimo

19. Tyrimo metu nustatyta, kad pareiškėjas 2015-02-09 kreipėsi su skundu į Savivaldybės administraciją (šios pažymos 6 punktas) dėl 2015-02-02 gauto atsakymo (šios pažymos 5 punktas). Savivaldybės administracija į šį skundą pateikė 2015-03-10 atsakymą (šios pažymos 7 punktas).

Tyrimo metu taip pat nustatyta, kad pareiškėjas 2015-05-29 į Savivaldybės administraciją kreipėsi su skundu dėl 2015-02-02 ir 2015-03-10 Savivaldybės administracijos atsakymų (šios pažymos 8 punktas). Į šį skundą Savivaldybės administracija atsakė 2015-06-29 raštu (šios pažymos 9 punktas).

Įvertinus pirmiau išvardintų raštų turinį ir teisinį reglamentavimą, pacituotą šioje pažymoje, darytina išvada, kad pareiškėjo teisė į gerą viešąjį administravimą buvo pažeista dėl šios aplinkybės:

vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis, reglamentuojančiomis administracinę procedūrą, viešojo administravimo subjektui gavus asmens skundą ar pranešimą apie viešojo administravimo subjekto veiksmais, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde ar pranešime, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą, turi būti pradėdama administracinė procedūra. Administracinės procedūros sprendime turi būti nurodomos faktinės aplinkybės, nustatytos skundo nagrinėjimo metu, teisės aktai, kuriais vadovaujantis priimtas administracinės procedūros sprendimas, ir sprendimo apskundimo tvarka.

Tyrimo metu nustatyta, kad pareiškėjas 2015-05-29 skunde piktinosi Savivaldybės administracijos 2015-03-10 raštu, be kita ko, nurodė, jog A, B ir C namų gyventojų parašai buvo galimai suklastoti, nes, jo teigimu, gyventojai „atsisakė savo parašų“. Savivaldybės administracijos 2015-03-10 atsakyme nėra pasisakyta dėl pareiškėjo teiginių apie gyventojų parašus, taigi atsakyme nėra nurodytos visos faktinės aplinkybės, turėjusios būti nustatytos pareiškėjo 2015-05-29 skundo nagrinėjimo metu.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ši pareiškėjo skundo dalis pripažintina pagrįsta.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

20. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundo dalį *dėl medžio kirtimo klausimo* atmesti.

21. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundo dalį *dėl teisės į gerą viešąjį administravimą pažeidimo* pripažinti pagrįsta.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJA

22. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 punktu, Seimo kontrolierius ***Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriui*** rekomenduoja atkreipti dėmesį į šios pažymos 19 punkte nurodytą konstatuotą pažeidimą ir pateikti pareiškėjui teisės aktų nustatyta tvarka motyvuotą atsakymą dėl jo 2015-05-29 skunde nurodytų teiginių apie galimą A, B ir C namų gyventojų parašų klastojimą.

23. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalimi, prašyčiau šią rekomendaciją išnagrinėti ir apie jos nagrinėjimo galutinius rezultatus **Seimo kontrolierių** informuoti (pateikiant informaciją patvirtinančius dokumentus) iki **2016 m. vasario 1 dienos**.

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys